

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoCsp/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819201146
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7819201146.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobkyne Všeobecnej úverovej banky, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy č. 1 proti žalovaným: 1. F. E., bytom v S. V., Y. Č.. XXX, zastúpeného Združením na ochranu práv občana - AVES, so sídlom v Bratislave, Jána Poničana č. 9, 2. U. E., bytom v S. V., Y. Č.. XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r.o., so sídlom v Bratislave, Šumavská č. 3, o zaplatenie 24.682,06 eura s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 15.6.2020 č.k. 11Csp/52/2019-162 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v časti zamietajúceho výroku, ako aj vo výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanému v prvom rade.

M e n í rozsudok v časti zamietajúceho výroku, ako aj vo výroku o trovách konaniach vo vzťahu k žalovanej v druhom rade tak, že rozsudok z r u š u j e a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému v prvom rade trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o peňažnom nároku žalobkyne titulom poskytnutého úveru.

3. Rozsudok odôvodnil tým, že pojednávanie vo veci nariadil na deň 15.6.2020, na ktorom právny zástupca žalovaného v prvom rade navrhol rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie, nakoľko žalobca sa na pojednávanie nedostavil a svoju neúčasť neospravedlnil.

4. Súd konštatoval, že predvolanie na pojednávanie bolo žalobkyňi doručené 14.5.2020, žalobkyňa sa pojednávania nezúčastnila, svoju neprítomnosť na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnila. V predvolaní bola riadne poučená o následkoch nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Keďže boli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie, rozhodol v zmysle § 278 C.s.p. z dôvodu neúčasti žalobkyne na pojednávaní rozsudkom pre zmeškanie.

5. Výrok o trovách konania odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešným žalovaným priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

6. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa.

7. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, resp. rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne voči žalovanému v prvom rade a prizná mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. V odvolaní uviedla, že predvolanie na pojednávanie jej bolo doručené v čase trvania celospoločenských prísnych preventívnych opatrení na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19, kedy takéto prísne bezpečnostné opatrenia boli prijaté aj v rámci jej organizácie. Zásielka s predmetným predvolaním na pojednávanie nebola jej zamestnancami podateľne riadne spracovaná a zaslaná na príslušné oddelenie, t.j. zamestnancom povereným zastupovať ju v tomto súdnom konaní. Zásielku s predmetným predvolaním sa jej zamestnancom podarilo dohľadať až na základe vydaného rozsudku pre zmeškanie. Uviedla, že svoje právo na súde si uplatnila riadne a včas a v konaní riadne prebehol zákonom predpísaný spôsob vzájomných replík a duplík medzi ňou a žalovanými. Aj keď doručenie predvolania na pojednávanie v čase pandémie COVID bolo vecou úvahy zákonného sudcu, považuje za nanajvýš nespravodlivé voči stranám, keď sa súd rozhodol nariadiť pojednávanie práve v čase, kedy sa mali vykonávať pojednávania len v absolútne nevyhnutnom rozsahu. V danom prípade predvolanie na predmetné pojednávanie nebolo riadne spracované a doručené jej príslušným pracovníkom. Nemala absolútne žiaden dôvod, aby sa nezúčastnila daného pojednávania, jediným dôvodom neúčasti bola chyba spôsobená na strane podateľne jej zamestnancov, čo však považuje vzhľadom na epidemiologickú situáciu za dostatočne ospravedlniteľný dôvod.

9. Podľa jej názoru však mohli byť splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie nanajvýš v prospech žalovaného v prvom rade, avšak v žiadnom prípade nie v prospech žalovanej v druhom rade, u ktorej neexistoval žiaden dôvod na jeho vydanie vzhľadom na absenciu jej návrhu na vydanie rozsudku pre zmeškanie, preto súd rozhodol vo vzťahu k žalovanej v druhom rade nad zákonný rámec. Je tomu tak preto, že ak právny zástupca žalovaného v prvom rade navrhoval rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie, súd bol oprávnený rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie len vo vzťahu k žalovanému v prvom rade a to znamená, žalobu žalobcu zamietnuť len vo vzťahu k žalovanému v prvom rade. Voči žalovanej v druhom rade nebol súd oprávnený žalobu zamietnuť rozsudkom pre zmeškanie a mal ďalej pokračovať v konaní. Je tomu tak preto, že žalovaných treba považovať za samostatných spoločníkov.

10. Žalovaní vo svojich písomných vyjadreniach k podanému odvolaniu navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

11. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je čiastočne dôvodné.

12. Podľa § 278 C.s.p. na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak
a/ sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a predvolaním na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
b/ žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

13. Dôsledky kontradiktórneho sporového konania vyžadujú procesnú aktivitu obidvoch sporových strán, zásadne rovnako, preto citované ust. § 278 C.s.p. umožňuje sankciu za procesnú pasivitu aj na strane žalobcu. Procesnou sankciou za pasivitu žalobcu je strata sporu vo forme zamietavého kontumačného rozsudku.

14. Predpoklady vydania rozsudku pre zmeškanie žalobcu sú upravené v citovanom ust. § 278 C.s.p. a to tak, že

- súd riadne a včas predvolá žalobcu na pojednávanie, pričom predvolanie obsahovalo poučenie, že ak sa žalobca nedostaví na pojednávanie, súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne;
- žalobca sa nedostavil na pojednávanie v určený čas;
- žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami;

- návrh žalovaného na rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalobcu.

15. Rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalobcu je pri splnení uvedených zákonných predpokladov obligatórne, to znamená, že súd rozhodne spor rozsudkom pre zmeškanie žalobcu, ak sú splnené zákonné predpoklady uvedené v citovanom ust. § 278 C.s.p.

16. V prejednávanej veci je nesporné, že súd prvej inštancie riadne a včas predvolal žalobcu na pojednávanie, ktoré obsahovalo relevantné poučenie o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie, žalobca sa nedostavil na pojednávanie v určený čas a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami a žalovaný v prvom rade podal návrh na rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalobcu. Preto bez významu je námietka žalobkyne v odvolaní, že zásielka s predmetným predvolaním na pojednávanie nebola jej zamestnancami podateľne riadne spracovaná a zaslaná na príslušné oddelenie, t.j. zamestnancom povereným zastupovaním v tomto súdnom konaní. Uvedené nevyklučuje povinnosť súdu vzhľadom na obligatórnosť ustanovenia rozhodnúť na návrh rozsudkom pre zmeškanie. V tejto časti preto považuje odvolací súd odvolanie žalobkyne vo vzťahu k žalovanému v prvom rade za nedôvodné.

17. Za dôvodné však považuje odvolací súd odvolanie žalobkyne vo vzťahu k žalovanej v druhom rade.

18. Podľa § 76 C.s.p. samostatné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o samostatné práva a povinnosti a každý koná sám za seba. Súd rozhoduje o každom nároku a povinnosti samostatne.

19. Podľa § 77 ods. 1 C.s.p. nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí aj pre ostatných.

20. Ako vyplýva z citovaného ust. § 76 C.s.p. v prípade samostatných spoločníkov, každý koná sám za seba a súd rozhoduje o konečnom nároku a povinnosti samostatne.

21. V prípade nerozlučného spoločenstva sa jedná o také procesné spoločenstvo, kde úkony jedného subjektu spoločenstva, v ktorom ide o spoločné práva alebo povinnosti a to tak, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný.

22. V prejednávanej veci z obsahu spisu je zrejmé, že žalobkyňa v konaní uplatňuje peňažný nárok poskytnutý žalovaným na základe zmluvy o poskytnutí bezúčelovej hypotéky z hmotného práva. Z toho vyplýva, že je len na úvahe žalobkyne, či bude celé plnenie, alebo jeho časť žiadať len od niektorého alebo od oboch žalovaných, čo znamená, že pasívne vecne legitimovaný je ktorýkoľvek z dlžníkov sám o sebe. Ak teda o založení procesného spoločenstva rozhoduje iba vôľa veriteľa, treba z toho vyvodiť záver, že sa jedná o samostatných spoločníkov.

23. Žalobkyňa teda mohla uplatniť svoju pohľadávku iba vo vzťahu k niektorému z dlžníkov, z čoho je zrejmé, že sa nejedná o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého zo žalovaných, preto neboli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie vo vzťahu k žalovanej v druhom rade, ak sa jedná o samostatných spoločníkov - žalovaných a návrh súdu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaná v druhom rade nepodala.

24. Ak súd prvej inštancie z hľadiska právneho posúdenia veci vychádzal z iného právneho názoru (že žalovaní sú nerozluční spoločníci), ide o nesprávne právne posúdenie, teda že sú splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie. Vo vzťahu k žalovanej v druhom rade jeho rozhodnutie nemožno považovať za správne, preto odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. napadnutý rozsudok v časti zamietajúceho výroku, ako aj vo výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanej v druhom rade zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

25. Po vrátení veci bude opätovne úlohou súdu prvej inštancie posúdiť dôvodnosť žalobkyňou uplatneného žalobného návrhu vo vzťahu k žalovanej v druhom rade.

26. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania.

27. Výrok o trovách konania vo vzťahu k žalovanému v prvom rade vyplýva z ust. § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého právo na náhradu trov odvolacieho konania má úspešná strana sporu, v danom prípade žalovaný v prvom rade, preto mu odvolací súd priznal aj náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

28. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).